

Brørne Grimm

Jens Haugan
Førsteamanuensis i norsk
Høgskolen i Hedmark

Fjerdel episodar av TV-serien Grimm. Serien er basert på eventyr- og segnuniverset til brørne Grimm som kom ut for ca. 200 år sidan.

Det er interessant korleis nokre få enkeltpersonar i historia set spor etter seg. Det er også interessant å sjå korleis visse kulturuttrykk med janne mellomrom får ein slags renessanse. I 2005 fekk ein Hollywood-filmen om brørne Grimm, i 2011 starta ein TV-serien Grimm, og i 2013 kom filmen Hansel & Gretel: Witch Hunters, der ein også har med norske skodespelarar.

Våre eigne Asbjørnsen og Moe blei jo fødde om lag då brørne Grimm gav ut sine eventyrssamlingar. Ein var då inne i romanikken, ein periode der ein såg bakover til mellomalderen, og der ein blant anna prøvde å finne tilbake til dei nasjonale røtene. Dette ligg også i sjølve namnet «romantikk», som kjem via fransk «romance». Det var då ikkje snakk om ein kjærleiksromanse i moderne forstand, men rett og slett om forteljingar på romanske språk, det vil seie på folkespråket. Asbjørnsen og Moe forbind vi kanskje med det ekte norske. Det var også ein del av prosjektet deira. Nasjonalromantikken fall jo saman med tida etter 1814 der ein

Det har blitt bygget flotte boliger på tomta til det gamle bryggeriet. Mondene leiligheter med en utsikt man må lete lenge etter for å finne.

Rett ved siden av, mot vest, er byggingen av enda flere attraktive beliggende boliger snart ferdige og mange har flyttet inn.

Det er Bryggeriene, Atriumhagen og Tårnhagen.

På Nestletomta er man i full gang med å bygge ytterligere svært eksklusive leiligheter. Etter det avisene skriver er det snart utsolgt her også.

Fra disse boligene er det en spektakulær utsikt over Mjøsa og det er vel derfor folk har valgt å bosette seg her til tross for priser i de høyere lag.

I blikkfeltet utover Mjøsa passerer jernbanen i dag på ett spor.

Dette har Jernbaneverket (JBV) planer om å gjøre noe med, sterkt oppmuntret av Hamar kommunes administrasjon, noen politiske partier og førende personer i byens næringsliv.

Bro foreslås bygget over Gammelhusbukta og Skibliadnerbyrgga. Banelegemet

behov for et tredje spor til parkering av godsvogner og annet vognmateriell fram til Maxi. Som de fleste har iaktatt har vognene vidt forskjellige utseende. Her er det litt for enhver smak, nærmest et stilleben av jernskulpturer i ymse farger og tilstander.

Intercitytog i høy hastighet med fire avganger i timen, Flytogets ønske om å komme så langt nord på Østlandet som mulig, også med hyppige avganger, presser helt av seg selv godstrafikken opp i et hjørne. Hva vil mon JBV gjøre med det? Vil de være nødt til å bygge enda et spor?

Utover disse planene og prognosene skal alt sammen føres inn i en tunnel ved Bispshaugen/Karl Jemtes gate.

Hvordan blir det så å bo i Skappelsgate, Bryggeriene, Tårn- og Atriumhagen og Teglegarden når togene begynner å kjøre? Togsporting er kanskje enkeltes hobby, men jeg tør våge påstanden om at folk flest kunne tenk seg at det slett ikke var noen jernbane der!

Vi i «Folkeaksjonen for en jernbanefri strandsone» arbeider på å opplyse om

prøvde å finne tilbake til ein norsk identitet.

Motivet eller misjonen til brørne Grimm var kanskje ikkje så veldig annleis. Men når ein først gjekk tilbake i tid, kunne ein jo ikkje unngå å sjå at tysk, engelsk, nederlandsk og dei nordiske språka har eit felles germansk opphav. Det mange ikkje veit, er at brørne Grimm var med på å leggje grunnlaget for moderne germansk språkvitenskap gjennom sitt arbeid. Med tysk «Gründlichkeit» sette dei språkarbeid det sitt i system, og det voks rett og slett fram eit heilt nytt

fagfelt med mange arvtakarar.

Med hovudfagi tysk og ei doktoravhandling om gammalnorsk er eg ein av dei som ber fakkelen vidare inn i framtida. Dei gamle eventyra, om dei no er samla inn av brørne Grimm, av Asbjørnsen og Moe eller av andre, gjev framleis inspirasjon til nye generasjonar. Men like spennande er det med sjølvve språket. Det er framleis mykje vi ikkje veit om dei germanske språka og om språk generelt.

Når ein høyrer namnet Grimm, tenkjer ein kanskje på adjektivet grim (gammalnorsk: grimmr), som tyder stygg og avskyeleg eller eventuelt bisert og morsk. Men det gammalnorske ordet grímr finn ein igjen i fossegrimen, som jo er eit vesen frå folketrua og -eventyra. Kanskje det rett og slett var bestemt at brørne Grimm (m) skulle skrive om eventyr og segner? Kanskje dei skreiv om anane sine? Kven veit? Men det kjem sikkert svar og tolkingar frå Hollywood, om ikkje anna.

JBV's egne beregninger og økonomisk kalkyle, arbeider på at det virke mulig å finne forbedrede løsninger Hamar by. Våre folk har ført man samtaler med JBV om utfordring byen. Her har vi møtt lydthøhet. Imidlertid er det skremmende nesten til det lamnende, at den motstanden ser ut til å komme fra egne rekker i administrasjonen og næringslivet!

Jeg sitter tilbake med fornemmelse av at en sær, lokal egenskap gjør gjeldende: I beste kremmerånd s seg på bystyret og storskryster av å både raus og beskyledeni! Og med hånda og vannkjemmet hår sier det bare er å forsynne seg!!

Dermed vil det være duket for største hververket i byens historie. Mener du at strandsonen bare skules bort behøver du ikke å føne, ellers kan du søke oss på Facebook «Togtunnel gjennom Hamar» og veien til vår underskriftskampanje. Sammen er vi sterkere. Viljar o lamme.

Hammar Bymuseu Venner

Knut Bakke
Formann i Hammar Bymuseu Venner

Stiftet 21.3.1999 under jubileet i Vikingsens Senere noe sovenn dog er det gjort inns og visse aktiviteter, på påvirkning av kull Hammar kommune og